



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 326/2015-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA], [REDAKČNÝ KOTIČKA], zastúpenej advokátom JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, advokátska kancelária, Námestie slobody 2, Humenné, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 39982/2014-61/D/341 a jeho prípisom z 8. júla 2014 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDAKČNÝ KOTIČKA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

**I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorá aj v mene svojho syna [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], namietala porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vo veci vedenej pod sp. zn. 39982/2014-61/D/341 a jeho prípisom z 8. júla 2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 6. júna 2014 prostredníctvom právneho zástupcu ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) podnet na podanie dovolania v prospech obvineného [REDAKOVANÉ] proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp. zn. PK – 2 T 39/2011 z 2. novembra 2011, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, a to z dôvodu porušenia práva [REDAKOVANÉ] na obhajobu, ktoré podľa sťažovateľky spočívalo „*hlavne v tom, že poškodení – svedkovia boli v prípravnom konaní vypočúvaní bez prítomnosti môjho syna ([REDAKOVANÉ], pozn.), aj bez prítomnosti jeho advokáta. Pred súdom taktiež neboli vypočúvaní...*

*Ďalej som vo svojom podnete pre ministra spravodlivosti SR poukázala na manipuláciu s dôkazmi na mieste činu... čím došlo k nezákonnému zabezpečeniu dôkazov zo strany OČTK v neprospech môjho syna a tým bolo zmarené jeho právo na spravodlivý proces.“*

Ministerstvo prípisom sp. zn. 39982/2014-61/D/341 z 8. júla 2014 podanie sťažovateľky odložilo z dôvodu, že podľa jeho názoru neboli splnené podmienky na podanie dovolania v zmysle ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) a e) a ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Sťažovateľka považuje posúdenie a vyhodnotenie jej podnetu ministerstvom za také, ktoré zasiahlo do jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a tiež do základného práva na súdnu a inú právnu ochranu jej syna [REDACTED].

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDACTED] a k nej pripojeného syna [REDACTED] upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR na súdnu a inú právnu ochranu postupom Ministerstva spravodlivosti SR v konaní vedenom pod sp. zn. 39982/2014-61/D/341 zo dňa 8. 7. 2014 týkajúcom sa vybavenia jej podnetu k podaniu dovolania zo dňa 6. 6. 2014 porušené bolo.

2. Upovedomenie – odpoveď Ministerstva spravodlivosti SR o vybavení podnetu [REDACTED] k podaniu dovolania sp. zn. 39982/2014-61/D/341 zo dňa 8. 7. 2014 sa zrušuje a vec [REDACTED] sa vracia na nové konanie.

3. V zmysle čl. 46 ods. 3 a čl. 127 ods. 2, ods. 3 ústavy sa priznáva sťažovateľke a Ministerstvo spravodlivosti SR je povinné nahradiť v zákonnej lehote 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu JUDr. Ľuboša Bajuzíka:

a) trovy právneho zastupovania v konaní pred ÚS SR vo výške 284,08 Eur...

b) primerané finančné zadostučinenie v sume 1 500,- Eur pre sťažovateľku [REDACTED].“

Prílohu sťažnosti tvorilo okrem iného aj podanie sťažovateľa označené ako „Výslovný písomný súhlas“, v ktorom uviedol, že je „daný mojej matke [REDACTED]... na podanie ústavnej sťažnosti proti Ministerstvu spravodlivosti SR sp. zn. 39982/2014-61/D/341 zo dňa 8. 7. 2014, ktoré odložilo podnet na dovolanie podaný mojou matkou v môj prospech na zrušenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku sp. zn. PK – 2 T/39/2011 v konaní o dohode o vine a treste. Zároveň sa pripájam k tejto sťažnosti.“

## II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010).

Ústavný súd predovšetkým poznamenáva, že v sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Tvrdenie o porušení iných práv (sťažovateľka namietala porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu v spojení s porušením čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 144 ústavy, ako aj v spojení s porušením čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a napokon v spojení s čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd) uvedených mimo návrhu na rozhodnutie je potrebné považovať iba za súčasť jej argumentácie.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd považoval za predmet sťažnosti namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom ministerstva v konaní vedenom pod sp. zn. 39982/2014-61/D/341 a jeho prípisom z 8. júla 2014, ku ktorému malo dôjsť tým, že ministerstvo nevyhovelo podnetu sťažovateľky na podanie dovolania, ktoré podala v prospech svojho syna [REDACTED], a to napriek splneniu zákonných podmienok.

Úlohou ústavného súdu v danej veci je posúdiť, či ministerstvo tým, že neakceptovalo podnet sťažovateľky na podanie dovolania, mohlo zasiahnuť do základného práva sťažovateľov označeného v petite sťažnosti, t. j. základného práva na inú ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd opakovane vo svojej judikatúre uvádza, že nie je orgánom ochrany zákonnosti, ale ochrany ústavnosti. Porušenie zákonnosti je súčasne porušením ústavnosti v prípade, ak má za následok a je v priamej príčinnej súvislosti s porušením konkrétneho ústavného článku (II. ÚS 23/96).

Ministerstvo v napadnutom prípise sp. zn. 39982/2014-61/D/341 z 8. júla 2014 okrem iného uviedlo:

*«Podľa ustanovenia § 334 ods. 4 Tr. por., ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).*

*Podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.*

*V tomto prípade treba poukázať na vyššie uvedené ustanovenia Trestného poriadku, pretože obvinený ██████████ bol odsúdený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 02. 11. 2011 vydaným pod sp. zn. PK – 2 T/39/2011, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste. Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie len podľa dôvodov uvedených v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por...*

*Porušenie práva na obhajobu je závažnou, resp. podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však koncipovaný oveľa užšie, nie je ním akékoľvek resp. každé porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „zásadným spôsobom“.*

*Pri posudzovaní, či v tom – ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, sú dôležité konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj*

všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo.

Zo zápisnice o výsluchu obvineného vyplýva, že bol zadržaný dňa 12. 03. 2010, pričom obhajca mu bol ustanovený súdom ten istý deň. V uvedených súdnych listinách neboli zistené také relevantné skutočnosti, ktoré by naplnili dôvody na podanie dovolania, teda porušenie práva na obhajobu „zásadným spôsobom“.

Je potrebné uviesť, že nespokojnosť s kvalitou obhajoby poskytnutej obhajcom nezakladá dôvod na podanie dovolania a porušenie práva na obhajobu. Pokiaľ bol obvinený so svojim obhajcom nespokojný, mal si zvoliť iného obhajcu, prípadne žiadať o jeho výmenu počas prebiehajúceho trestného konania.

Zároveň treba zdôrazniť, že ak sa obvinenému zdal trest uvedený v dohode o vine a treste príliš vysoký, mohol odmietnuť uvedenú dohodu uzavrieť. Po odmietnutí dohody o vine a treste mohol pokračovať v konaní pred súdom, kde by v rámci svojej obhajoby použil argumenty, ktoré sú uvedené v podnete na podanie dovolania.

Vzhľadom na skutočnosť, že nie sú splnené podmienky na podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c), písm. e), ods. 3 Tr. por., bol Váš podnet odložený.»

Ústavný súd vychádzal pri posúdení sťažnosti zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné (napr. II. ÚS 357/06, IV. ÚS 323/07, IV. ÚS 277/08, III. ÚS 214/2010). Podnet na podanie dovolania podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku nie je riadnym ani mimoriadnym opravným prostriedkom a z hľadiska trestného procesného práva ho možno považovať iba za informáciu ministrovi spravodlivosti ako oprávnenému na jeho podanie, ktorá bez ďalšieho nezakladá zákonom ustanovené právne dôsledky. Ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť podnetu. Je na úvahe ministra spravodlivosti posúdiť a rozhodnúť, či podá, alebo nepodá dovolanie (táto úvaha je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie podnetu na podanie dovolania nemôže mať preto charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana

(napr. m. m. I. ÚS 585/2012, II. ÚS 268/2012, IV. ÚS 471/2011, III. ÚS 435/2010, III. ÚS 214/2010).

Z uvedeného dôvodu minister spravodlivosti, resp. ministerstvo nemohlo odložením takéhoto podania, t. j. jeho neakceptovaním spôsobiť namietané porušenie označeného práva sťažovateľky ani jej syna. Sťažovateľka (v danej veci ako podnecovateľka) mala právo len na to, aby sa ministerstvo jej podnetom zaoberalo, náležite sa s ním vysporiadalo a o spôsobe jeho vybavenia ju vyrozumelo, k čomu v tejto veci, ako to vyplýva z citovanej časti napadnutého prípisu, došlo spôsobom, ktorý nemožno označiť za arbitrárny alebo ústavne neakceptovateľný.

Pokiaľ sťažovateľka pri svojej argumentácii poukazuje na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 220/2011-53 zo 6. marca 2012, ktorým ústavný súd v obdobnej veci vyslovil porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a upovedomením ministerstva týkajúcim sa vybavenia podnetu na podanie dovolania, je potrebné uviesť, že závery označeného rozhodnutia ústavného súdu nemožno aplikovať v tejto aktuálnej veci jednak z dôvodu absencie zhody namietaných skutočností (sťažovateľka netvrdí, že ministerstvo nesprávne vyhodnotilo, pre ktoré dôvody môže za splnenia ďalších podmienok dovolanie podať) a jednak vzhľadom na zmenu právnej úpravy, keď zákonom č. 262/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bolo s účinnosťou od 1. septembra 2011 zmenené ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku (vypustené slová „a ods. 2“), ktorého pôvodné znenie malo značnú relevanciu pre konečný verdikt ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 220/2011, avšak na vec sťažovateľky sa už v tomto znení nevzťahovalo.

Na základe týchto skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože ústavný súd sťažnosť odmietol v celom rozsahu, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uvedenými požiadavkami sťažovateľky .

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2015